

Aan de Minister van Financiën
Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Den Haag: 23 december 2016
Betreft : Financiële Transactie Taks (FTT)

Geachte heer Dijsselbloem,

In het kader van de besprekingen over de Financiële Transactie Taks (“**FTT**”), onder meer in de Raad van Economische en Financiële Zaken (“**Raad Ecofin**”), vraagt de Vereniging van Effectenbezitters (“**VEB**”) graag uw aandacht voor het volgende.

De VEB heeft met grote zorgen kennisgenomen van de alarmerende berichtgeving dat tien EU-lidstaten toch willen doorgaan met hun *alleingang* voor een omstreden samenwerking die moet leiden tot de invoering van een belasting op financiële transacties. Deze lidstaten hebben een gemeenschappelijk standpunt ingenomen met betrekking tot de basisbestanddelen van een FTT. Dit voorstel is besproken tijdens de Raad Ecofin op 5 december 2016.

Naar onze mening heeft de Nederlandse regering tot dusver de terechte afweging gemaakt om de FTT-lidstaten niet in hun heilloze missie te volgen. Invoering van een FTT is niet alleen kostbaar, schadelijk en ineffectief, maar vanwege de grensoverschrijdende werking ervan ook een onacceptabele maatregel voor beleggers in Nederland. Bovendien benadrukt de VEB dat het bestrijden van speculatieve handel niet enkel ten koste moet gaan van het rendement van de particuliere belegger.

De VEB verzoekt u derhalve om de belangen van beleggers in Nederland te blijven beschermen door vast te houden aan uw huidige positie en u uit te spreken tegen de invoering van een FTT, temeer nu de deelnemende lidstaten hebben aangekondigd dat zij in de komende weken verder onderhandelen over dit plan.

De VEB brengt daarbij graag de volgende punten op.

1) Grensoverschrijdende werking

De invoering van een FTT heeft grote nadelige gevolgen voor particuliere beleggers in Nederland en elders in Europa, ook als Nederland buiten de versterkte samenwerking blijft.

Harmonisatie van de beginselen van “woonplaats” en “uitgifte” vormt een kernbestanddeel van het gemeenschappelijk standpunt dat de lidstaten hebben ingenomen. Dergelijke harmonisatie heeft tot direct gevolg dat de FTT een verregaande extraterritoriale werking krijgt. Op basis van het huidige voorstel worden niet alleen financiële transacties binnen de deelnemende lidstaten belast, maar vallen ook transacties met financiële instrumenten die zijn uitgegeven in de deelnemende lidstaten onder de reikwijdte van de FTT, ook wanneer deze in niet-deelnemende EU-lidstaten of zelfs in derde landen plaatsvinden.

Beleggers in Nederland zullen zich praktisch niet aan de belasting kunnen onttrekken als zij in grote Europese beursfondsen willen handelen. Van de vijftig bedrijven die zijn opgenomen in de Euro Stoxx 50 zijn er 41 gevestigd in lidstaten die van plan zijn om de FTT in te voeren. Bovendien zijn de deelnemende lidstaten tezamen goed voor twee derde van de totale Europese economie en een nog veel groter deel van de eurozone.

De VEB vindt het principieel onjuist en schadelijk voor beleggers dat beleggingsactiviteiten in Nederland binnen het toepassingsgebied van de FTT vallen, terwijl Nederland zelf niet aan de procedure tot versterkte samenwerking deelneemt. Daarnaast is in de procedure voor versterkte samenwerking opgenomen dat voorgenomen regelgeving niet nadelig mag zijn voor lidstaten die niet deelnemen en de Europese markt als geheel. Aan deze voorwaarde wordt niet voldaan en de Europese Commissie maakt tot dusver niet duidelijk hoe zij dit denkt te gaan bereiken.

2) Kleine beleggers betalen de rekening

De VEB heeft grote zorgen dat de invoering van een FTT lagere netto rendementen voor kleine beleggers tot gevolg zal hebben. Financiële instellingen worden bij de transacties die zij namens particuliere beleggers verrichten met extra fiscale en operationele kosten opgezadeld. Zij zullen deze door middel van duurdere dienstverlening aan hun cliënten doorberekenen. Uit een evaluatiestudie van het Centraal Planbureau uit 2011 naar de gevolgen van de FTT bleek dat bij een tarief van 0,1% de transactiekosten voor *equities* en *futures* met 40% toenemen.¹

Een FTT maakt beleggen minder rendabel. Dit zou een zorgwekkende trend zijn in een tijd van lage rentestanden en een toenemende noodzaak tot meer financiële zelfredzaamheid. Burgers kunnen dan minder snel vermogen opbouwen ter aanvulling op hun pensioen, de financiering van een woning of de studie van hun kinderen. Voorts is een FTT, mits ingevoerd op basis van een gelijk speelveld, ook van toepassing op verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen.

Invoering van een FTT heeft bovendien negatieve effecten op de Europese economie en de financiële markten als geheel. Een financiële transactietaks verslechtert de concurrentiepositie van de deelnemende lidstaten en zorgt voor stijgende kapitaalkosten die de economische groei zullen temperen.

Zweden kreeg met bovenstaande effecten te maken toen dit land in de jaren tachtig voor enkele jaren een financiële transactietaks invoerde. De aandelenkoersen begonnen direct na invoering van de transactietaks te dalen, de Zweedse beurshandel liep sterk terug (zowel qua volume als omzetwaarde) en de geraamde extra belastingopbrengsten werden niet gerealiseerd. Bovendien kwam een financiële uitvlucht op gang en verplaatste vijftig procent van de aandelenhandel in

¹ *An evaluation of the financial transaction tax*, CPB (2011), pagina 11.

zich naar Londen. Deze situatie kenterde pas nadat de Zweedse regering eieren voor haar geld koos en de impopulaire taks in 1991 afschafte.²

De VEB vraagt u met klem om de financiële markten in Europa, de Nederlandse staatskas en de belegger hiervoor te behoeden.

3) FTT haalt eigen doelstellingen niet

Ten laatste wil de VEB benadrukken dat het huidige voorstel voor een FTT zijn oorspronkelijke doelstellingen voorbij schiet. Invoering ervan leidt er niet toe dat: (1) de financiële sector een billijke bijdrage levert aan de kosten van de financiële crisis, (2) versnippering van de Europese interne markt wordt voorkomen en (3) transacties die niet bevorderlijk zijn voor de efficiëntie van de Europese financiële markten op passende wijze worden ontmoedigd.

Een FTT is geen effectieve methode om de kosten voor de crisis evenredig te verdelen of bij de financiële sector terug te vorderen. Financiële instituties zullen de transactietaks doorberekenen aan hun consumenten, waardoor kleine beleggers de eindrekening gepresenteerd krijgen. De VEB vindt het onverdedigbaar dat kleine beleggers, die toch al grote verliezen leden als gevolg van torenhoge boetes, *bail-ins*, onteigeningen en meerdere transgressies in de financiële sector, nogmaals de portemonnee moeten trekken.

Daarnaast draagt een FTT per definitie niet bij aan het effectiever functioneren van de Europese interne markt. Binnen het construct van een versterkte samenwerking zorgt een FTT voor een tweedeling tussen lidstaten en deze schadelijke fragmentatie staat op gespannen voet met de doelstellingen van de CMU. Ook heeft een dergelijke belastingmaatregel een negatieve invloed op de liquiditeit in de Europese kapitaalmarkten. Dit nog afgezien van de extra kosten en twijfels die met de invoering van een FTT samenhangen, met name over de uitvoerbaarheid.

Bovendien zijn er minder marktverstorende maatregelen denkbaar om de potentiële risico's van hoogfrequente handel te mitigeren. In het kader van MiFID II worden reeds maatregelen genomen en risicocontroles ingevoerd die zijn toegespitst op ondernemingen die hoogfrequente handelstechnieken aanwenden en op exploitanten van handelsplatformen waarop dergelijke ondernemingen actief zijn.

Het belasten van kleine beleggers om speculatieve handel te ontmoedigen levert overheden in de praktijk overigens weinig op. De Belgische regering besloot onlangs om de speculatietaaks (een belasting van 33% op de winst bij de verkoop van aandelen binnen zes maanden) al binnen tien maanden af te schaffen vanwege tegenvallende resultaten. Tot en met oktober van dit jaar was nog maar de helft van de geraamde inkomsten van 34 miljoen euro binnengehaald. Tegelijk werd de Belgische regering met een fiscale miljoenenstrop geconfronteerd doordat de reguliere belastingheffing op de aankoop en verkoop van financiële effecten hard werd geraakt en met 70 miljoen euro kelderde.³

² <https://www.ft.com/content/b9b40fee-9236-11e2-851f-00144feabdc0>

³ <https://fd.nl/ondernemen/1176480/speculatietaaks-per-2017-in-belgie-afgeschaft>

4) Nederland en de EU zijn niet gebaat bij de FTT

Twijfel over het nut, de effectiviteit en de noodzaak van een FTT steekt in steeds meer Europese hoofdsteden de kop op. Estland haakte af in 2015 en ook de Belgische regering maakt inmiddels terugtrekkende bewegingen. De Estse regering constateerde terecht dat de kosten van een FTT niet opwegen tegen de baten.

Wij verzoeken u derhalve nogmaals om vast te houden aan het kabinetsstandpunt en beleggers in Nederland en elders in de EU tegen een onrechtvaardige en ondoelmatige belastingmaatregel te beschermen.

De VEB is uiteraard graag bereid het bovenstaande schriftelijk dan wel mondeling nader toe te lichten.

Hoogachtend,

P.M. Koster
Directeur